

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1997-1998

29 januari 1998

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, STADSVERNIEUWING EN HUISVESTING

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied en de toepasbaarheid ervan in intercommunale verenigingen

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied

Met redenen omklede moties

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Donderdag 29 januari 1998

VOORZITTER : De heer Georges Cardoen

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.25 uur.*

Interpellatie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied en de toepasbaarheid ervan in intercommunale verenigingen

Interpellatie van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied en de toepasbaarheid ervan in intercommunale verenigingen en van de heer Van Hauthem tot minister Peeters, over de omzendbrief BA 97/22 met betrekking tot het taalgebruik in de gemeentebesturen van het Nederlandse taalgebied.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister, ik moet u gelukwensen met de omzendbrief inzake het taalgebruik die u aan de Vlaamse gemeentebesturen hebt gestuurd. Ik heb in 1964 in Sint-Genesius-Rode een studiedag bijgewoond van mijn partij. Ik heb de teksten daarvan nog altijd liggen. De interpretatie die u vandaag geeft aan de toepassing van de taalwetgeving, komt op dezelfde manier in die teksten naar voren.

Toch blijf ik me ook een aantal vragen stellen. U weet dat een groot deel van de bevoegdheden van de lokale entiteiten noodzakelijkerwijze is overgedragen aan andere entiteiten, onder meer intercommunales. Ik denk in dat verband aan huisvuilophaling, kabeltelevisie en elektriciteitsverdeling. U weet ook dat er in die sectoren nog heel wat problemen zijn. Ik zal er slechts twee aanhalen.

Ten eerste stel ik vast dat Intersan, een van de intercommunales die zich bezighoudt met huisvuilverwerking in de rand rond Brussel, een Franstalige voorzitter heeft. Dit was het gevolg van onenigheid tussen CVP en VLD. Het oudste lid in jaren – een Franstalige – is toen voorzitter geworden. Dit zet uiteraard een domper op de werking van de intercommunale.

Ten tweede worden we de laatste tijd door verschillende mensen gecontacteerd omdat ze van de elektriciteitsmaatschappij Franstalige facturen krijgen. In de streek van Kapelle-op-den-Bos voert de elektriciteitsmaatschappij een beleid om de facturen op eenvoudige vraag van de betrokkene in het Frans op te sturen.

Dat alles staat in schril contrast met de inhoud van de regeringsverklaring van de Vlaamse regering. Het staat ook loodrecht tegenover de Schrikkelnota en het actieplan Vlaams-Brabant. Daarom heb ik de volgende vragen voor de minister. Wat zijn de gevolgen van het feit dat men naar het overleg gaat ? Blijft de houding van de Vlaamse regering ongewijzigd ? Wat moet er gebeuren inzake de intercommunales, die een deel van de gemeentelijke bevoegdheden uitoefenen en een sterke invloed hebben op het dagelijkse leven van de mensen ?

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, collega's, ook wij juichen de maatregel van de minister toe. Dit betekent echter niet dat we hem feliciteren. Hij doet immers gewoon wat hij moet doen. Daar zijn geen felicitaties voor nodig. Bovendien is de Vlaamse regering al bijna 10 jaar bevoegd voor het toezicht op de toepassing van de faciliteitenregeling. Wat ze nu doet, had ze dus eigenlijk al 10 jaar lang moeten doen. De huidige maatregel is dan ook een typisch voorbeeld van 'too little, too late'.

Men doet alsof deze maatregel het tij zal doen keren in de Vlaamse rand. Ik heb daar echter grote twijfels over. Ik verwijs naar het feit dat de Franstaligen in Brussel en omgeving op een volstrekt illegale wijze te werk gaan. Denken we maar aan het doorstralen van Télé-Bruxelles, of aan het adviescomité dat de Cocof heeft opgericht als een soort van klachtenbank. Ik verwijs ook naar het feit dat de Franse Gemeenschap al tien jaar lang in begrotingskredieten voorziet om Franstalige verenigingen in de rand te subsidiëren.

Daartegenover staat dan een zeer brave houding aan Vlaamse zijde. We zijn inderdaad al twee keer naar het Arbitragehof getrokken om het zonet genoemde gedeelte van de begroting van de Franse Gemeenschap te laten vernietigen. De Franstaligen doen echter gewoon voort. Anderhalf jaar later krijgen we wel gelijk, maar de kredieten zijn dan al lang uitgegeven. Nu zijn die kredieten opnieuw in de begroting van de Franse Gemeenschap opgenomen, zij het niet langer als een aparte begrotingspost.

Wij bewandelen altijd de legale weg, terwijl de anderen veelal illegaal te werk gaan. Voor dat probleem is nog altijd geen politieke oplossing gevonden. De Vlaamse school in Komen wordt niet betaald door de Franse Gemeenschap, maar wij betalen elk jaar wel ongeveer 220 miljoen frank subsidies voor de Franstalige basisscholen in de rand. Zo zijn we eigenlijk zelf medeverantwoordelijk voor de verfransing van dat gebied.

Dat het nu wordt voorgesteld alsof deze maatregel het nec plus ultra zou zijn, gaat voor mij dus te ver. Het is misschien wel een goede stap en blijkbaar worden de Franstaligen inderdaad een beetje zenuwachtig. Mevrouw Onkelinx is zelfs persoonlijk afgezakt naar Linkebeek, en in Wezembeek-Oppem heeft de burgemeester een vergadering georganiseerd met onder meer de PRL- en FDF-fracties van de Franse Gemeenschapsraad. Stel u voor dat het Vlaams Blok het zou aandurven in de

gemeentezaal van bijvoorbeeld Edingen te vergaderen. U zou nogal wat horen.

Het verzet wordt blijkbaar niet alleen politiek georganiseerd. Met politiek bedoel ik dat men uw omzendbrief aanhangig heeft gemaakt bij het Overlegcomité, wat meebrengt dat de uitwerking ervan voor minstens zestig dagen is opgeschort. Ook op het terrein wordt verzet georganiseerd. Ik heb hier voor mij enkele kopieën liggen van Kraai-necho, een door particulieren uitgegeven plaatselijk reclameblaadje. Daarin worden alle burgers van Kraainem opgeroepen om de Vlaamse regering en alle administratieve diensten een in het krantje opgenomen typebrief te sturen met de mededeling dat ze voortaan in het Frans wensen te worden behandeld, en dat deze brief ook geldt voor alle mogelijke verdere contacten, dus ook voor alle volgende jaren. Dit is een duidelijk bewijs dat het verzet op het terrein nu al goed wordt georganiseerd.

Ik heb dus een aantal vragen bij de toepasbaarheid van deze maatregel. In de eerste plaats wens ik te weten wat die omzendbrief nu precies inhoudt. We lezen daar wel over in de krant en we horen erover spreken op radio en televisie, maar uiteindelijk vind ik dat het aan de minister toekomt om die omzendbrief eens zelf toe te lichten.

Ten tweede wens ik u te vragen in hoeverre die maatregelen wel toepasbaar zijn. Ten derde zou ik willen vernemen hoe u sanctionerend kunt optreden als u overtredingen op uw omzendbrief vaststelt. Het is immers jammer dat u geen tuchtoverheid bent. Helaas is op dat vlak nog steeds alleen de federale minister van Binnenlandse Zaken bevoegd. Ik wens in dit verband heel specifiek te verwijzen naar de burgemeester van Wezembeek-Oppem, waarvan we gisteren in de krant hebben kunnen lezen dat hij uw omzendbrief straal zal negeren. Zult u nu uw functie gebruiken om desnoods bij uw federale collega op sancties aan te dringen ?

Tot slot zou ik uw mening willen vernemen over de houding van de Belgische regering terzake. In Kamer en Senaat werd over deze zaak al enkele keren geïnterpelleerd. Premier Dehaene heeft toen steeds gezegd dat, mocht een of andere regering deze omzendbrief aanhangig maken voor het Overlegcomité, de regering zich niet zou laten leiden door politieke, maar wel door juridische overwegingen. Hij verwees daarbij naar de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Mijnheer de minister, u weet even goed als ik dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht inderdaad ooit

Van Hauthem

heeft geadviseerd dat een inwoner van een faciliteitengemeente die één keer vraagt in een andere taal dan de streektaal te worden behandeld, die vraag niet altijd hoeft te herhalen. Dat is nu precies de kern van uw omzendbrief. Niet alleen van deze omzendbrief, maar ook van de omzendbrief die naar de Vlaamse administratie en naar de diensten van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap is gegaan. Zonder het daarom met zoveel woorden te zeggen heeft de Belgische regering reeds in haar kaarten laten kijken door te zeggen dat ze de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zal volgen. Wat die commissie reeds heeft gezegd, voegt ze er niet aan toe, maar weet ze des te beter. Door dit te verklaren heeft de Belgische regering dus stelling genomen tegen uw interpretatie van de faciliteitenregeling van de taalwetgeving. Ik had graag uw mening over die federale houding gekend.

Een laatste punt dat ik wens aan te halen, is het feit dat de Vlaamse regering veel te laat tot de conclusie is gekomen dat de faciliteitenregeling niet werkt en haar doel is voorbijgeschoten. Die regeling is eigenlijk een verfransingsmachine geweest. Als het u echt menens is en als u een echt politiek antwoord wilt geven op de compleet onwettige Franstalige inmenging in de gordel, zou ik u suggereren gewoon lik op stuk te geven door dezelfde houding aan te nemen en de faciliteiten gewoon niet langer door uw diensten te laten toepassen.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het zal u niet verbazen dat ik, in tegenstelling tot de vorige sprekers, de omzendbrief niet toejuich. De omzendbrief heeft voor veel herrie gezorgd en leidt tot het doorbreken van de pacificatie die sinds enkele maanden of jaren bestaat in de rand. De gemeenten rond Brussel hadden tot nu toe met weinig problemen te kampen.

Mijnheer de minister, met uw laatste omzendbrief geven u en de regering voor de tweede maal in enkele maanden tijd een nieuwe interpretatie van de taalwetten. De taalwetten zijn van openbare orde en bijgevolg moet er een strikte interpretatie aan worden gegeven. Een restrictieve interpretatie van een wet van openbare orde kan volgens artikel 84 van de Grondwet enkel gebeuren door middel van een wet. De omzendbrief is dus een overtreding van dit grondwetsartikel. De interpretatie van

de taalwetten is bijgevolg geen taak van de gemeenschappen noch van de gewesten, maar wel van de federale regering.

Ik heb geluisterd naar wat federaal premier Dehaene hierover zei. Hij verwees onder meer naar artikel 129, paragraaf 1 van de Grondwet. Dit artikel bepaalt dat : 'De Raden van de Vlaamse en Franse Gemeenschap regelen bij uitsluiting van de federale wetgever, ieder wat hem betreft, bij decreet, het gebruik van de taal voor : ten eerste bestuurszaken; ten tweede het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen; ten derde de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel,...'. De gecoördineerde wetten kunnen dus enkel worden gewijzigd door een decreet van het parlement van de desbetreffende gemeenschap.

Over de gemeenten met een bijzonder taalstelsel luidt artikel 129, paragraaf 2 van de Grondwet, dat zagezegd de faciliteiten in de Grondwet heeft gebetonneerd : '... Voor deze gemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen voor aangelegenheden bedoeld in § 1 geen verandering worden aangebracht dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4 laatste lid, bepaalde meerderheid.' Deze bijzondere meerderheid betekent dat een wet moet worden aangenomen met een dubbele meerderheid : een meerderheid van stemmen in elke taalgroep van elke kamer, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van elke taalgroep aanwezig is.

De omzendbrief schendt bijgevolg artikel 129, want de interpretatie van de wet op het taalgebruik in bestuurszaken in elk gewest kan worden vastgelegd bij decreet. Voor de faciliteitengemeenten, kan de interpretatie van deze wet slechts gebeuren door een met een tweederde meerderheid goedgekeurde wet.

Verder bepaalt artikel 28 van de gecoördineerde wetten op het taalgebruik dat : 'In de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel worden, naargelang de wens van de belanghebbende, de akten gesteld in het Nederlands of in het Frans.' De wet vermeldt geen beperking in tijd voor de geuite wens, noch een bepaling dat de wens schriftelijk of mondeling dient te gebeuren.

Mijnheer de minister, in uw omzendbrief verwijst u naar de adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. Ik heb deze adviezen bekeken en vastgesteld dat ze betrekking hebben op brochures van de Vlaamse Gemeenschap en meer bepaald op de ombudsdienst en het centenblaadje 1994. De

Van Eyken

Vaste Commissie voor Taaltoezicht adviseert dat enkel een samenvatting met de voornaamste gegevens van de brochure aan alle Franstalige inwoners van de gemeenten met een bijzonder taalstelsel moet worden gestuurd. Dit volstaat om aan de taalwetgeving te voldoen.

De omzendbrieven van 16 december en 7 oktober 1997 hebben echter betrekking op de relaties tussen een lokaal of gewestelijk bestuur en een privé-persoon. De rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht is hieromtrent duidelijk. In het advies van 22 september 1995 over het versturen van een betalingsherinnering door de Vlaamse Milieumaatschappij aan een Franstalig inwoner van Voeren, stelt de commissie dat een privé-persoon die is gedomicilieerd in een gemeente met een speciaal taalregime, zijn aanvraag om een administratief document in zijn eigen taal te ontvangen, niet moet hernieuwen.

De Vaste Commissie meldt over een gelijkaardig geval dat het aanslagbiljet dat in het Nederlands is opgesteld en is gericht aan een Franstalige privé-persoon nietig is krachtens artikel 58 van de samengebundelde wetten op het taalgebruik. Sommige mensen zouden het aanslagbiljet van de Vlaamse Milieumaatschappij dus kunnen negeren op basis van dit advies.

In een advies van 9 juli 1993 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht bepaald dat alle documenten die in het Nederlands worden opgestuurd aan een privé-persoon die de wens heeft geuit zijn formulieren in het Frans te ontvangen, nietig zijn.

Ten slotte vermeld ik het advies van 21 september 1995 over de Nederlandstalige milieueffingsdocumenten die werden verstuurd aan een privé-persoon uit Linkebeek. Volgens de vaste rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht vormen de aanslagbiljetten en de betalingsberichten een relatie tussen de openbare dienst waarvan ze uitgaan en een particulier.

Als toepassing van artikel 36 moeten de diensten proberen de taal te kennen van de personen die in een gemeente met een bijzonder taalstatuut wonen. Indien de taal niet is gekend, dan geldt de veronderstelling dat de particulier de taal gebruikt van het gewest waarin hij woont. In dat geval is dit het Nederlands.

Mijnheer de minister, het is duidelijk dat de restrictieve interpretatie van de taalwetgeving in de

omzendbrief die stelt dat een particulier telkens uitdrukkelijk moet verzoeken om zijn documenten in het Frans te ontvangen, in strijd is met de vaste rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

De federale eerste minister heeft in de Kamer, als antwoord op een interpellatie, onder meer gezegd dat enkel de federale wetgever bevoegd is om het taalstelsel te wijzigen. De omzendbrieven van oktober en december jongstleden impliceren niet enkel een bevoegdheidsoverschrijding, ze druisen ook in tegen de rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Ten slotte schuilt er in uw omzendbrief ook een tegenspraak. Ik lees in die omzendbrief, op bladzijde 7, het volgende : 'Bijgevolg kunnen alleszins de volgende handelingen alleen wettig in het Nederlands gesteld worden : de eedaflegging van de gemeenteraadsleden, (...) de agenda'. U vermeldt dus ook de agenda. Natuurlijk wordt de agenda enkel in het Nederlands aan de raadsleden bezorgd, maar men mag niet vergeten dat de agenda ook wettelijk moet worden aangeplakt aan het gemeentehuis. Die agenda moet openbaar worden gemaakt. Het gaat om een bericht aan de bevolking, en volgens mij moet die agenda dus in de twee talen worden verspreid.

Ik zou de minister er ook op willen wijzen dat hij met deze omzendbrief de lokale besturen met veel bijkomend werk opzadelt. Neem bijvoorbeeld de oproepingsbrieven voor verkiezingen. Als men de omzendbrief strikt toepast, moet men die oproepingsbrieven in het Nederlands naar alle kiezers versturen. Dat moet ongeveer veertien dagen voor de verkiezingen gebeuren. In die tijdsspanne zal het bestuur talloze aanvragen krijgen om een oproepingsbrief in het Frans op te stellen. Het is duidelijk dat dit voor veel werkoverlast zal zorgen. Vroeger was alles toch eenvoudiger, en daarom vind ik het jammer dat dit nu anders wordt.

Ik zou de minister de volgende vragen willen stellen. Op welke grondwettelijke of wettelijke teksten hebt u zich gebaseerd om deze omzendbrief uit te vaardigen ? Waarom hebt u hierover niet het voorafgaand advies van de Raad van State gevraagd ? U beperkt zich in de omzendbrief immers niet tot een loutere toelichting, u legt er nieuwe normatieve regels mee op. Verder wil ik u vragen waarom u niet het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht hebt gevraagd.

De voorzitter : Ik zou de minister ook enkele bedenkingen willen voorleggen. Er wordt hier

Voorzitter

gepraat over wijzigingen van het taalstelsel. Ik moet echter benadrukken dat het toezicht op de taalwetgeving een bevoegdheid is van het Vlaams Gewest. Als minister kunt u dus daarover het volle toezicht uitoefenen.

Verder wil ik eraan herinneren dat het centrum-Harmel van 1948 tot 1958 de wetgeving inzake bestuurszaken heeft voorbereid. Het centrum heeft toen de nadruk gelegd op het tijdelijk karakter van de faciliteiten. Dat was een van de uitgangspunten.

De CVP-fractie is van oordeel dat de discussie niet gaat over de afschaffing van de taalfaciliteiten. In de omzendbrief wordt gesteld dat de taalfaciliteiten moeten worden aangewend waar ze eigenlijk voor dienen : helpen om de geleidelijke overgang te maken van de taal die men gebruikt naar de taal van het gebied waar men woont. Als in de rand van Brussel bepaalde lokale besturen, zoals burgemeesters, zich niet kunnen verzoenen met datgene waartoe de wetgeving hen verplicht, dan moeten er mijns inziens sancties worden genomen. Dat is duidelijk.

De minister is hiervoor bevoegd. Mijnheer de minister, wat zult u ondernemen als de wetgeving niet wordt gerespecteerd ?

Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal de vragen beantwoorden in de volgorde zoals ze door de sprekers zijn verwoord. De heer Van Hauthem heeft me gevraagd de omzendbrief toe te lichten. Ik zou toch willen vragen om daarvan ontlast te worden. Alle omzendbrieven worden immers onmiddellijk aan de commissieleden overgemaakt.

De voorzitter : Op 30 december werd een afschrift van de omzendbrief aan de commissieleden bezorgd.

Minister Leo Peeters : Verder heeft de heer Van Vaerenbergh hier gezegd dat we dit eigenlijk al jaren geleden hadden moeten doen. Ik zal die discussie hier niet voeren.

De omstandigheden zijn alleszins gunstig om dat initiatief vandaag te nemen. De provincie Vlaams-Brabant werd een feit door de staatshervorming. In de vroegere provincie Brabant bestonden er andere verhoudingen. Inzake toezicht en sanctionering kan de gouverneur van de nieuwe provincie een

belangrijke rol spelen. Ook in deze commissie is dat sterk benadrukt. De afdwingbaarheid van de wetgeving – van deze omzendbrief – is verbeterd. We krijgen dus een context die een aantal zaken mogelijk maakt. Daardoor kan men veel sterker optreden bij de uitvoering van deze omzendbrief en het afdwingbaar maken ervan.

Naar aanleiding van de omzendbrief heeft de heer Van Vaerenbergh de vraag gesteld of deze ook toepasbaar wordt voor de intercommunales. Ik heb hem gezegd dat dit een aangelegenheid is die sterk juridisch afdwingbaar moet worden gemaakt. Vandaar dat we vanuit de Vlaamse regering proberen om een systematiek te vinden die deze afdwingbaarheid garandeert. In die zin hebben we eerst een omzendbrief opgesteld over de toepassing van de taalpremie. Dat was een eerste stap. Daarna is een omzendbrief bezorgd aan de diverse gemeentebesturen van niet alleen de rand- en taalgrensgemeenten, maar van alle gemeenten die deel uitmaken van het Vlaams Gewest. Dit was een volgende fase. Sommigen vroegen zich af waarom deze omzendbrief niet eveneens aan de OCMW's en intercommunales moest worden bezorgd. Ik denk dat we hier een onderscheid moeten maken. Wat de OCMW's en intercommunales betreft, zijn we zelf bevoegd voor de wetgeving. Dit betekent dat we een aantal andere zaken zouden kunnen inbrengen in de verder te nemen initiatieven. Wat de OCMW's betreft, is minister Martens daar binnen het kader van zijn bevoegdheid mee bezig. Ikzelf zal binnen de marges van mijn bevoegdheid, een initiatief nemen om aan de intercommunales een aantal tijdelijke richtlijnen op te leggen voor de verdere toepassing van deze wetgeving.

Dit zal ook gebeuren voor andere sectoren. We kennen dit probleem ook binnen de huisvestingssector. Zo kampt de gemeente Voeren met een zeer specifieke problematiek. De maatschappij Het Tongers Huis, vraagt zich af op welke manier ze deze wetgeving moet toepassen. Ik heb dan ook een heel duidelijke maatregel getroffen : in Voeren moet worden gewerkt met eentalige formulieren. Tot vandaag bestonden daarover heel wat misverstanden. Men dacht dat men tweetalige formulieren moest gebruiken. Onder meer op basis van de rechtspraak van de Raad van State, kunnen de formulieren eentalig zijn en zullen ze ook eentalig zijn.

Binnen de huisvestingssector zal ik dus een aantal initiatieven nemen opdat de taalwetgeving op een zeer correcte wijze kan worden toegepast. U moet me natuurlijk de kans geven. U hebt kunnen vaststellen dat deze omzendbrief heel wat werk heeft

Peeters

gevergd. Hij is vanuit de administratie vrij goed onderbouwd met rechtspraak. Ik heb het dan niet alleen over de vaste rechtspraak waarnaar de heer Van Eyken verwijst, maar vooral over arresten van de Raad van State. Ik heb echter de indruk dat men het aan Franstalige kant niet erg op prijs stelt dat de Raad van State ook hierover de ultieme beslisser kan zijn.

Het is bijzonder belangrijk dat het dossier goed wordt onderbouwd. Vandaar dat minister Martens specifiek binnen zijn bevoegdheidsdomein, namelijk de OCMW's, kan werken. Ik zal hetzelfde doen binnen mijn bevoegdheid over de intercommunes. Bovendien hangt het er ook van af of het om een wetgeving gaat waarvoor men zelf reeds bevoegd is of om een wetgeving die gedeeltelijk onder de federale bevoegdheid ressorteert. Het zou niet goed zijn om deze twee aan elkaar te koppelen. Dan zou men vanuit een bepaalde hoek een totaal andere interpretatie te horen krijgen. Op die manier zouden we diegenen die deze wetgeving willen bestrijden, de nodige argumenten in handen hebben gegeven.

De heer Van Vaerenbergh vraagt zich af welke de gevolgen zijn van het overleg. We weten dat mevrouw Onkelinx op 14 januari bij het Overlegcomité een bezwaarschrift heeft ingediend. De toepassing van de omzendbrief wordt dan ook met een termijn van 60 dagen opgeschort. Dit is niet erg. Met deze omzendbrief beogen we de correcte toepassing van de wetten. Maar de wetgeving machtigt me op dit ogenblik sowieso om een aantal maatregelen te nemen, een aantal vernietigingen te doen en een aantal schorsingen uit te voeren. Ondanks de opschorting van deze omzendbrief, blijf ik gemachtigd door de wetgeving en zullen mijn mogelijkheden in geen geval verminderen. We zullen de procedure echter moeten doorlopen en zullen dus naar het Overlegcomité stappen. We hebben trouwens samen met minister-president Van den Brande het antwoord voorbereid. Daarin wijkt de Vlaamse regering geenszins af van het standpunt dat ze had ingenomen bij het opstellen van de omzendbrief. Uiteindelijk zal deze na verloop van 60 dagen toch van toepassing moeten worden.

Ik wil de heer Van Eyken en diegenen die het verzet willen organiseren, erop wijzen dat het Vlaams Gewest op dit ogenblik ook gemachtigd is om een aantal vernietigingen of schorsingen uit te spreken van maatregelen die in deze tussenperiode zouden worden genomen.

De heer Van Hauthem vindt dat deze omzendbrief te laat komt en niet ver genoeg gaat. Is die discussie nu nog van belang? Ik vraag geen felicitaties. Ik heb die niet nodig, zeker niet van uw fractie. Daarom stel ik voor een aantal zaken te verwezenlijken via de juridische weg, en niet via de straat, om zo aan te tonen wat onze echte sterkte is. Ik pleit er dus voor om in dat verband met sterke dossiers naar voren te treden. Op die manier kan de Vlaamse regering aantonen dat ze eendrachtig te werk gaat. Het feit dat de Franstaligen woedend zijn, bewijst trouwens dat ze terdege beseffen dat er iets te gebeuren staat.

Mijnheer Van Eyken, de actie van het FDF is een totaal zinloze reactie. Ze hebben gewerkt met een soort van typebrief. Ik heb gehoord dat er nog maar een vijftiental zijn binnengekomen. Ik hoop dat u het FDF kunt overtuigen van het zinloze van die actie.

Als men de omzendbrief goed leest, wordt het duidelijk dat men eigenlijk alleen kan reageren op het ogenblik dat er een bestuurshandeling is: als iemand dus een formulier krijgt. Het is volkomen zinloos om nu algemene brieven rond te sturen waarin men zich kenbaar maakt als een rabiaat aanhanger van een bepaalde taal. Alles wat daar nu gebeurt, is dus niet meer dan energieverpilling.

Mijnheer Van Hauthem, ik heb u al duidelijk gemaakt wat onze houding is inzake de procedure bij het Overlegcomité. Ik zal straks ingaan op uw vragen inzake controlerend en sanctionerend optreden. U hebt me ook gevraagd naar mijn houding ten aanzien van België. Het verwondert me wel een beetje dat ik ook daar mijn mening over te kennen moet geven.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, ik vroeg naar uw mening over de uitspraken van de Belgische regering naar aanleiding van de interpellaties. Die uitspraken baren me immers zorgen. Ik verwijs in dat verband ook naar de rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Minister Leo Peeters : Mijnheer Van Hauthem, u hoeft zich daarover geen zorgen te maken. Ik heb heel veel bewondering voor de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, maar hun adviezen zijn vooralsnog niet bindend. Het staat ons dan ook vrij om al dan niet een aantal elementen uit hun adviezen te gebruiken voor de verdere afhandeling van het dossier. De Franstaligen beseffen dit alles maar al

Peeters

te goed. Ze zijn dan ook koortsachtig op zoek naar mogelijke achterpoortjes.

Jammer genoeg voor hen heeft in ons land de Raad van State de ultieme bevoegdheid. Ik heb gehoord dat een aantal van de gemeenten, waaronder Kraainem, gisteren heeft beslist om naar de Raad van State te stappen. Toch zullen ook zij de uiteindelijke beslissing van die Raad van State moeten aanvaarden.

Mijnheer Van Eyken, ik heb over een aantal zaken al duidelijke uitspraken gedaan. U mag ons echt niet verwijten dat wij de pacificatie zouden doorbreken. We willen enkel dat de wetgeving correct wordt toegepast. Ik verwijs in dat verband ook naar de besprekingen in het centrum-Harmel. De faciliteiten zijn er inderdaad gekomen als een soort van integratiemaatregel. Ook de Franstaligen moeten aanvaarden dat het Nederlands de voertaal is in het Vlaamse Gewest.

U hebt een aantal dingen gezegd die u beter niet meer zou herhalen, omdat ze overduidelijk fout zijn. U verwijst naar artikel 129 van de Grondwet. U zegt dat de faciliteiten daarin zijn gebetonneerd. Ik moet u tegenspreken. In dat artikel wordt niets gezegd over de faciliteiten. Het is dus absoluut verkeerd om te stellen dat de faciliteiten in de Grondwet zijn gebetonneerd. Het is de taalwetgeving die in de Grondwet is gebetonneerd.

Mijnheer Van Eyken, de toepassing van de taalwetgeving is niet gebetonneerd en uw faciliteiten derhalve evenmin. Binnen het Vlaamse Gewest zullen we zelf oordelen over de toepassing van deze faciliteiten als integratiemiddel, zo beperkend mogelijk en zeer restrictief. U vergist zich in de opbouw van uw juridische argumentatie en ik wil u dit tijdig zeggen mocht u de intentie hebben naar de Raad van State te stappen.

In de omzendbrief steunen we heel sterk op rechtspraak. De juridische argumentatie kunt u er dus volledig in terugvinden. U zegt dat die oproepingsbrieven veel werk meebrengen. Dat hoeft niet het geval te zijn. U verstuurt die 6.000 oproepingsbrieven gewoon in het Nederlands en daarmee is de kous af. Zo is het trouwens door de wet voorgeschreven en daarover bestaat geen enkele twijfel. Men beschikt dan inderdaad over de mogelijkheid een andere brief op te vragen. Als u het toch zo wilt, moet u ook niet komen reclameren over het werk dat dit u kost.

Mijnheer de voorzitter, u hebt reeds verwezen naar de interpretatie van het centrum-Harmel. Het is inderdaad goed die documenten er na al die jaren nog eens op na te lezen. De voorzitter heeft op dat vlak meer ervaring opgebouwd dan ik heb en ooit zal kunnen hebben, want hij heeft die hele voorbereidingsperiode van nabij meegemaakt.

Ik kom nu tot de vraag naar de controle en afdwingbaarheid. Daarmee zitten we in een andere context. We zitten nu in de context van Vlaams-Brabant. Daarin vormen die faciliteitengemeenten een heel kleine entiteit waarop we perfect kunnen toezien. Daar hebben we ook te maken met een andere samenstelling van de bestendige deputatie. Er is nu ook een andere gouverneur, die van deze zaak werk wil maken en daar trouwens de uitdrukkelijke opdracht toe heeft gekregen. Hij kan zijn administratie organiseren met dat doel voor ogen, zoals ook wij dat vanuit onze bevoegdheid doen.

We kunnen een aantal sancties en maatregelen nemen, maar daar kan ik nu niet in detail op ingaan, teneinde een paar dingen achter de hand te houden. Aan de faciliteitengemeenten die snel nog enkele zaken zouden willen regelen, moet ik uitdrukkelijk vragen dit plan te laten varen, aangezien ze daar een groot risico mee nemen. We kunnen nu immers ook schorsend of vernietigend optreden. We hebben tevens toezicht op begrotingen en rekeningen van gemeenten. Voeren Info is misschien een voorbeeld van wat de heer Van Eyken te wachten kan staan als die wetgeving niet correct wordt toegepast. Daar kom ik straks nog even op terug.

Wie zegt dat hij deze omzendbrief niet zal naleven, stelt een daad van onbehoorlijk bestuur, vermits een omzendbrief kracht van wet heeft en dus ook moet worden toegepast. Als u daar zo manifest tegen reageert, mijnheer Van Eyken, zal ik ook met andere instanties overleggen, wat ik trouwens nu reeds doe. Ik geef in ieder geval de raad deze omzendbrief, die zich richt naar de toepassing van de wet, te respecteren. Het is uw goed recht dit juridisch te betwisten, maar dat zal dan wel op het gepaste niveau dienen te gebeuren. Andere acties zullen heel weinig zin hebben en houden voor uw gemeente veel risico's in. Ik wens u daar nu reeds voor te waarschuwen en u eraan te herinneren dat u deel uitmaakt van dit Vlaamse Gewest, wat dus niet alleen een aantal rechten, maar net zo goed een aantal plichten inhoudt met als meest essentiële een correcte toepassing van de taalwetgeving.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister, ik wil het nog even hebben over een aspect dat anderen hier al hebben aangekaart, namelijk dat van de federale administraties. Op dat vlak zitten we natuurlijk met een groot probleem. De Grondwet bepaalt eigenlijk dat Vlaanderen bevoegd is om bij decreet taalwetgevend op te treden bij administratieve aangelegenheden. In de tweede paragraaf van artikel 129 staat evenwel dat, als het zaken betreft die op het hele Belgische grondgebied slaan, federaal België nog steeds bevoegd is. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan de tegenstrijdigheid met betrekking tot de identiteitskaarten. De Vlaamse regering heeft in verband met de identiteitskaarten een procedure bij het Arbitragehof ingeleid. Op andere vlakken blijft deze tegenstrijdigheid bestaan.

Naar aanleiding van de actie van mijn partij in Wezembeek-Oppem hebben we een gesprek gevoerd met de burgemeester. We zezen hem erop dat hij de wet moet naleven, waarop hij heel boud antwoordde : 'Alle federale administraties zullen de taalwet toepassen conform de interpretatie van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.' Volgens hem volstaat een eenmalige aanvraag om altijd Franstalige formulieren te ontvangen. We hebben dus enkel een oplossing voor de eigen administratie en voor de gemeenten. Voor de federale administraties blijft er een levensgroot probleem bestaan.

De voorzitter : De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken : Mijnheer de minister, u hebt op één vraag niet geantwoord. U beweerde dat de agenda van de gemeenteraad enkel in het Nederlands mag worden opgesteld. Als hij wordt uitgehangen, dan wordt de agenda een bericht aan de bevolking. Moet ik de agenda dan enkel in het Nederlands of in de twee talen ophangen ?

Ten tweede is de omzendbrief niet een loutere toelichting, maar een afkondiging van nieuwe regels. Was het vragen van een voorafgaandelijk advies aan de Raad van State dan niet nodig ?

Minister Leo Peeters : Mijnheer Van Eyken, u kunt de agenda in het Nederlands uithangen. Ik zal u daarvoor niet sanctioneren.

De heer Christian Van Eyken : En indien een inwoner klacht indient, omdat ik de agenda enkel in het Nederlands uithang ?

Minister Leo Peeters : Ik zal u daarvoor niet sanctioneren.

De voorzitter : Dat is sympathiek van de minister.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw vrij duidelijk antwoord. U hebt wel iets gezegd dat niet klopt. U beweert dat de faciliteiten niet zijn gebetonneerd. Welnu, de taalwetgeving is gebetonneerd en de faciliteiten maken daarvan deel uit. De faciliteiten zijn dus wel degelijk gebetonneerd. Het toezicht erop berust volledig bij u.

U sprak dreigende woorden aan het adres van degenen die uw omzendbrief zouden negeren. U kunt bestuurshandelingen schorsen en vernietigen – dat doet u ook regelmatig – maar u bent de tucht-overheid niet. U hebt geen vat op de burgemeesters. Na overleg zult u de nodige maatregelen nemen tegen wie zich niet gedraagt. Bedoelt u dat u overleg zult plegen met de federale minister van Binnenlandse Zaken ?

Minister Leo Peeters : Ik zal onder meer overleg plegen met de federale minister van Binnenlandse Zaken.

De heer Joris Van Hauthem : Een derde opmerking sluit aan bij wat de heer Van Vaerenbergh zei. We zijn het allen eens over de correcte toepassing van de taalwetgeving en de faciliteitenregeling. De Belgische overheid is een andere mening toegedaan. U hebt geen vat op de federale diensten, wat ik u ook niet verwijt. Het zou echter wenselijk zijn om de wetgeving eenduidig toe te passen.

De Belgische regering zegt bij monde van de eerste minister dat er voor de vaste diensten niets verandert inzake de toepassing van de taalwetgeving. Dit betekent in de praktijk dat de regering zich achter de Franstalige interpretatie van de taalwetgeving schaaft. Dit houdt een automatisme in : van zodra een document wordt aangevraagd in een andere taal dan de bestuurstaal, blijft deze regeling geldig. Het is altijd zo geweest. De Vlaamse regering schroeft dit terug, maar de Belgische overheid schaaft zich achter de Franstalige interpretatie. Over het algemeen zijn we echter tevreden met uw antwoord.

U zei wat denigrerend dat we de toepassing van de taalwetgeving niet op straat zullen afdwingen. Dat weten we ook wel. Het een sluit het ander echter niet uit. Indien het Taalactiecomité en Voorpost in

Van Hauthem

de jaren tachtig geen actie hadden gevoerd in de randgemeenten, en ik was daar als student toen bij, dan was het misschien nooit op de politieke agenda gekomen. Laten we daar niet denigrerend over doen. We gaan de taalwetgeving natuurlijk niet op straat afdwingen, maar het een kan wel complementair zijn aan het ander. Het maakt deel uit van een bewustmakingsproces.

Ik heb nog een laatste, informatieve vraag : woont uw arrondissementscommissaris nog altijd de gemeenteraden van de zes faciliteitengemeenten bij ?

Minister Leo Peeters : Hij is steeds aanwezig en brengt iedere keer verslag uit.

De voorzitter : De minister vraagt geen felicitaties, maar ik wil er hem toch toesturen. Vlaanderen telt 308 gemeenten, die allen gehouden zijn aan de wet. Indien ze een onbehoorlijk beleid voeren, moet de minister optreden. De wetgeving is er voor iedereen, ook voor de randgemeenten. Als zij de wet

overtreden, dan moet de voogdijminister daartegen optreden.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Van Vaerenbergh, Cardoen, De Loor en Vermeiren werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Van Eyken werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering uitspreken.

Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 12.15 uur.*
